

Na een reis van vijf dagen is Diana (9) uit de Oekraïense hoofdstad Kiev eindelijk aangekomen bij familie in Nederland. 'Ik ben moe en verdrietig en ik weet niet of ik ooit terug naar huis kan.'

Door Karin Wesselink

Een Oekraïense familie loopt onder begeleiding van een soldaat de grens over.

Eindelijk veilig

'Toen de oorlog begon, zei mijn moeder dat we zouden vluchten. Ik had vijf minuten om mijn spullen in te pakken. Ik nam mijn knuffel mee en trok mijn fijnste shirt aan.' Diana heeft de afgelopen dagen heel weinig geslapen en veel gelopen. Na

de treinreis van zestien uur liepen ze ongeveer drie uur naar de grens met Roemenië. 'Daar stonden we wel vier uur in een lange rij.' Daarna vlogen ze via de hoofdstad Boekarest naar Nederland, waar ze werden opgehaald door familie. 'Ik ben moe

en verdrietig en ik weet niet of ik ooit terug naar huis kan.'

Trillende telefoon

Behalve dat ze moe is, vindt Diana het best irritant dat haar moeder de hele tijd op haar telefoon het nieuws volgt. Ook krijgt ze berichten binnen als er bommen onderweg naar Kiev zijn of het luchtalarm afgaat. Enorm stressvol en de telefoon trilt aan één stuk door. 'En ik mag niet op mijn telefoon omdat ze niet wil dat ik nog verdrietiger word', moppert Diana terwijl ze ook om zichzelf moet lachen. Want eigenlijk wil ze ook niets meer meekrijgen van de oorlog. 'Toen ik die knallen hoorde, realiseerde ik me: dit is geen game, maar echt.' Veel Oekraïense kinderen maken zich zorgen om hun vaders, omdat die moeten meevechten tegen Rusland. 'Mijn vader woont in Israël, dus hij is veilig. Net als ik nu. Daar ben ik blij om.'

➡ Meer over de oorlog in Oekraïne lees je op pagina 8-9.

KORT

Nóg twee Tyrannosaurussen

Met zijn enorme bek, grote poten en immense lichaam was de T. Rex een gevaarlijk roofdier. Maar nu blijkt dat de koning onder de dino's niet de enige krachtpatser was. Er waren namelijk nog twee Tyrannosaurus-soorten. Dat schrijven Amerikaanse wetenschappers. Zij onderzochten botten en tanden van de dieren. De één is iets kleiner en de ander iets groter. Ook hebben ze andere tanden.

Foto Shutterstock

RAADSEL VAN SCOOP

Door welke Pokémon word je verkouden?

Pikahatsjoel
Antwoord:

WEETJE

DUURSTE KAART

Een zeldzame Pikachu-kaart is voor 900.000 dollar geveild. Het is de duurste Pokémon-kaart ooit verkocht.

Bron: Goldin Auctions

Langzaam dringt het tot de Russische Dima (12) door dat zijn land in oorlog is. Maar zelf ziet hij de inwoners van Rusland, Oekraïne en Belarus als één volk. 'We moeten onze buren behandelen zoals we zelf behandeld willen worden en elkaar helpen.' Door Karin Wesselink

Dima denkt na over een plan om de wereld te redden

'Ben ik een vijand of een vriend?'

'We hebben geen televisie en volgen het nieuws niet', vertelt Dima vanuit Podilsk, een stad zo'n vijftig kilometer van Moskou. 'Dat zorgt maar voor stress en het is niet te vertrouwen.' Wel krijgt hij berichtjes en video's van zijn vriendin Nastya uit Oekraïne. 'Zij zit nu in een schuilkelder waar het donker en krap is. Ze heeft geen idee wanneer ze terug naar huis kan. Ze is heel sterk, maar ik vind het verschrikkelijk voor haar. Niemand verdient zo iets.'

hebben een petitie ondertekend tegen de oorlog. 'Ik hoop dat nog meer mensen hun "nee" laten horen. Op school willen ze niet dat we erover praten, maar de meeste klasgenoten willen ook dat het stopt, want bijna iedereen heeft familie in Oekraïne.' Ook Dima's opa kwam uit Oekraïne en daardoor vraagt hij zichzelf af: 'Ben ik nu een vijand of een vriend?' Over de economische straffen vanuit het buitenland, maakt hij zich niet al te veel zorgen. 'Alles zal duurder worden, maar dat vind ik niet erg. We zullen overleven, want dat zijn Russen gewend. We hebben al zoveel crisissen overleefd.'

Tegen de oorlog
Meer dan een miljoen mensen in Rusland

OORLOG IN OEKRAÏNE

Door Sanne van Houwelingen

Na een wekenlange dreiging viel Rusland vorige week Oekraïne aan. De oorlog waarvoor gevreesd werd, is nu echt uitgebroken. Hoe staat het er voor?

SCOOPS NIEUWSSTRIP

'Poetin wil er waarschijnlijk voor zorgen dat er in Oekraïne een president aan de macht komt die aan zijn kant staat. Maar de huidige Oekraïense president Zelensky is niet van plan om te vertrekken.'

‘Opeens was ik de vluchteling’

Anna (12) uit Haarlem was in haar geboorteland Oekraïne op snowboardvakantie. Op de laatste dag brak de oorlog uit. Haar vakantie eindigde in een verschrikkelijke tocht naar huis. ‘We dachten dat het rustig zou blijven.’ Door Marlies Pilon

Vijf jaar geleden verhuisde Anna naar Nederland, omdat haar ouders altijd al bang waren voor een oorlog. Veel familie woont nog daar en Anna gaat er regelmatig op vakantie. ‘Omdat mijn familie in het westen van Oekraïne woont, dachten mijn moeder en ik dat het rustig zou blijven. Mijn vader bleef in Nederland om te werken. Maar de ochtend vóór vertrek werd ik wakker gemaakt met de woorden: het is oorlog. Het voelde

Drukke bij de grens met Polen.

als kortsluiting, maar er was geen tijd om te huilen.’

Boos

Anna en haar moeder moesten zo snel mogelijk weg uit Oekraïne. Maar het vliegveld was dicht en de autowegen waren vol. Dus gingen ze lopend naar Polen. ‘We liepen drie dagen, ook in het donker. Het was koud en er was geen eten.’ Nadat ze de grens waren overgestoken,

konden ze maandag het vliegtuig naar huis nemen. ‘Maar ik kan nog steeds niet slapen, want mijn familie is nog daar. We bellen om de twee uur. Zij horen nu bommen en moeten onder de grond schuilen. Ik word er boos van. Ik hoop dat iedereen geld kan geven om de vluchtelingen op te vangen. Als iemand hulp nodig heeft, zet je deur dan open. Opeens was ik ook een vluchteling. Niemand zou dit moeten meemaken.’

Foto Maria Stefanova

KORT

3000

Voor zoveel asioldieren in Kiev wordt door de Nederlandse organisatie House of Animals geld ingezameld. Daar wordt dierenvoer mee gekocht voor de achtergebleven honden en katten.

Boycot in Rusland

Vanwege de oorlog willen veel bedrijven zoals Shell en Apple geen zaken meer doen in Rusland. Ook mag Rusland niet meer meedoen aan grote evenementen zoals het Eurovisie Songfestival, de Formule 1 en internationale voetbalwedstrijden. Films van Disney, Warner en Sony zullen ook niet meer uitkomen in Russische bioscopen.

Foto: NP/HH

Bang van het nieuws

In Kidsweek en op andere plekken lees, zie en hoor je veel over de oorlog in Oekraïne. Dat dat onderwerp je bang kan maken, merken ze bij de Kindertelefoon. Daar kregen ze deze week veel vragen van kinderen over de oorlog. Ben jij ook geschrokken van dit onderwerp?

Op www.kidsweek.nl/oekraïnetips lees je wat je dan kunt doen.

Foto Shutterstock

Online oorlog

De oorlog tussen Rusland en Oekraïne speelt zich niet alleen op het land af, maar ook online. Hoe ziet zo'n cyberoorlog eruit? Cyberexpert Dave Maasland legt het uit. Door Niki Meijer

Oekraïner ontvingen een waarschuwing op hun telefoon dat de overheid was gehackt.

Foto SIPA USA

Nepnieuws

In deze online oorlog worden door de Russen ook veel nepbeelden verspreid. Van rustige straten en weinig verwoesting, alsof het allemaal wel meevalt. Tegelijkertijd zie je op TikTok en Instagram ook filmpjes van zogenaamde raketaanvallen terwijl deze beelden eigenlijk uit een film of game komen. Mensen delen die voor de sensatie. Het is moeilijk om dit soort nepnieuws te herkennen. Daarom raad ik je aan: als je de gebeurtenissen wilt volgen, kijk dan naar het nieuws en niet op social media.’

Tegenaanval

‘Veel computerexperts over de hele wereld helpen Oekraïne in de online oorlog tegen de Russen. Als een soort politierechercheur voorkomen ze vaak dat de Russen kunnen inbreken op computers. Of ze verwijderen leugens over de oorlog op Russische websites en plaatsen daar berichten dat het vechten moet stoppen.’

Cyberaanvallen

‘In Rusland proberen hackers met cyberaanvallen grote verwarring te zaaien. Ze plaatsen bijvoorbeeld virussen in computers van de Oekraïense overheid. Als dat gebeurt, loopt het hele systeem vast. Dan kun je niets meer doen. Het is alsof je met tienduizend man opgepropt in een speelgoedwinkel staat en geen kant meer op kunt. De computers van de Oekraïense douane zijn ook gehackt en er zijn gegevens verwijderd. Daardoor moeten mensen urenlang wachten voor ze de grens over kunnen.’